

ACTIVITATS PER REALITZAR AMB EL CONTE EL SECRET DE L'HORT D'EN LINO

Continguts que pots treballar amb aquesta activitat

Àrea **Coneixement d'un mateix i autonomia personal**: Blocs 1, 2, 3 i 4.

Àrea **Coneixement de l'entorn**: Blocs 2 i 3.

Àrea Llenguatge: **Comunicació i representació**: Blocs 1, 2, 3 i 4.

ENDEVINALLES I EMBARBUSSAMENTS

Necessitarem

Endevinalles i embarbussaments.

Consideracions prèvies

Realitzar aquesta activitat en l'Assemblea abans de llegir el conte *El secret de l'Hort d'en Lino*.

Complementar l'activitat amb fotos de diferents hortalisses i verdures.

Desenvolupament

- Abans de llegir el conte partirem dels seus coneixements previs sobre les hortalisses i verdures. Utilitzarem el recurs de l'embarbussament i de les endevinalles, per tal que esbrinin el nom d'algunes de les hortalisses que protagonitzen el conte.

Embarbussament

Un tomate toma té,
en la mata tomatera,
tomate tómate el té,
toma té de tu tetera.

Endevinalles

Neix ben verd i mor ben roig,
i és més buit que el cap d'un boig.
(Pebrot)

Un palet molt dret,
i en el cap un barret.
(Xampinyó)

Endevinalles

Neixo verd, i al fer-me gran,
vermellós em vaig tornant.
De la cuina m'he fet l'amo
fregit, amanit o en salsa;
i quan em suquen al pa,
amanit amb oli i sal,
a tothom puc agradar.
(Tomàquet)

Dintre de la coma vella,
planta de menjar hi neix,
si no la cullen quan creix,
de mascle torna femella.
(Carbassó - Carbassa)

LES LLAVORS

Necessitarem

Llavors de tomàquet xerri.

Un tros de cartró.

Test, terra, adob.

Il·lustració.

Fotos planta tomaquera

Consideracions prèvies

Important: si s'utilitzen llavors alterades genèticament, els resultats poden no ser els esperats. Es recomana, per tant, extreure les llavors d'un tomàquet orgànic.

En el següent [vídeo](#) podràs trobar instruccions clares que t'ajudaran a obtenir les llavors del tomàquet.

A l'hora de plantar-les pots seguir les indicacions d'aquest [enllaç](#).

Desenvolupament

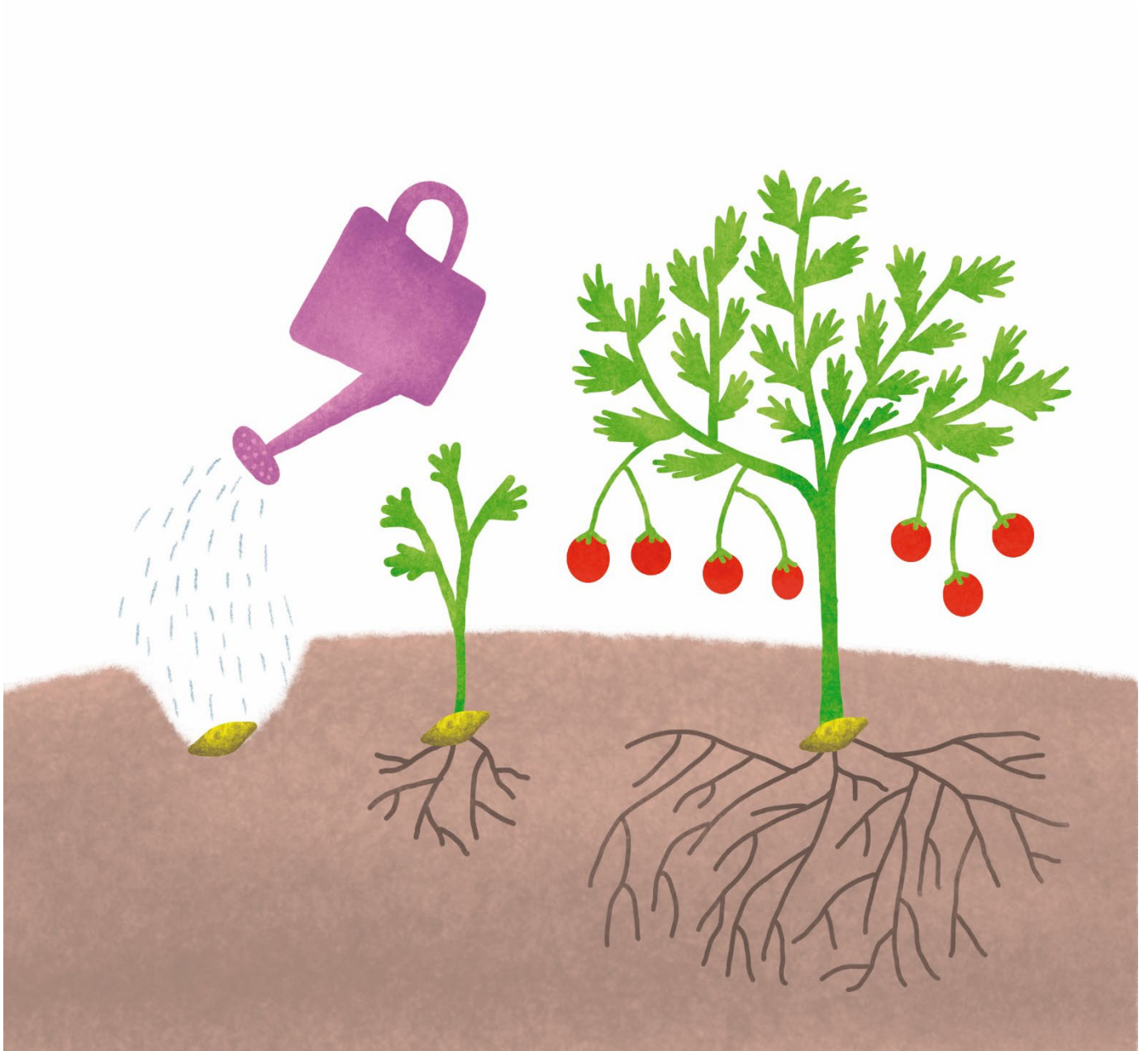
- A través de la il·lustració de l'annex, explicar les diferents parts que té una planta i l'ordre en el que van creixent, sense oblidar els elements que necessita per fer-ho:

Per tal que una planta creixi el primer que necessitem és una llavor i terra, després amb l'ajuda de l'aigua i dels raigs del sol li començarà a créixer l'arrel, a poc a poc la tija i les fulles, i finalment les flors i els fruits.

- Mostrar les fotos del creixement de la planta tomaquera per tal que apreciïn el procés.
- Donar a conèixer diferents exemples de llavors: en el cas de la mongeta, és la pròpia mongeta la que se sembra, igual com els pèsols i els cigrons.
- Treure les llavors del tomàquet: agafar el tros de cartró i hi freguem el tomàquet. Les llavors s'hi quedaran enganxades. Deixar-les assecar al sol i estaran llestes per mostrar-les als nens i nenes (aquestes llavors no són adequades per plantar).
- Preparar les llavors que plantarem: extreure del tomàquet les nostres pròpies llavors seguint el vídeo recomanat o comprar un sobre de llavors ja preparades per ser sembrades.
- Plantar les llavors en un test, explicant a cada pas què necessitem i què hem de fer (seguim les instruccions de l'enllaç facilitat).
- Una vegada plantades les llavors, reflexionar sobre la importància de que totes i tots s'impliquin en la cura de la planta, per aconseguir recollir-ne els fruits.

PROCÉS DEL CREIXEMENT DEL TOMÀQUET

FITXA DE LECTURA

EL SECRET DE L'HORT D'EN LINO

Necessitarem

Conte *El secret de l'Hort d'en Lino*. ([enllaç](#))

Plantilles d'hortalisses per acolorir.

Desenvolupament

1ª fase

- Repartir entre la classe les plantilles de les hortalisses per tal que les acolorixin, ja que les necessitaran en la reflexió posterior a la lectura.
- Llegir el conte "El secret de l'Hort d'en Lino" utilitzant les il·lustracions per recolzar la narració.

2ª fase

- Col·locar els nens i nenes en cercle a fi que responguin les preguntes en grup. Haurien de tenir preparada la plantilla d'hortalissa que van acolorir perquè l'utilitzaran per respondre.
- Per això hauran d'aixecar l'hortalissa que han acolorit si és la resposta a allò que es pregunta (p. ex.: si preguntem "quins són els més petits de l'hort?" hauran d'aixecar el seu dibuix els qui hagin acolorit els tomàquets xerri, els pèsols i els xampinyons):
  - Quins es creuen els més importants de l'hort? Per què?
  - Quins són els més petits de l'hort?
  - Amb qui treballa en equip en Xerri per fer amanides?
  - Quin és el secret de l'hort que els desvetlla en Xerri?
  - Per què les llavors són tan importants, tot i que siguin petites?
  - Què van aprendre d'en Xerri totes les hortalisses de l'hort?
- Penjar les plantilles acolorides en un lloc visible de la classe perquè les necessitem com a referència a l'hora de realitzar la següent activitat: "Diversitat".

EL SECRET DE L'HORT D'EN LINO

Ja és primavera a l'hort d'en Lino
i les hortalisses, molt nervioses,
el concurs volen guanyar
de quina la més gran serà.

Els carbassons es creuen els millors
perquè molts anys han resultat guanyadors.
"Amb nosaltres, arrebossats, a la planxa o ben farcits,
el nombre de receptes és infinit.
Tothom diu: de l'hort sou els més eixerits".

En Xerri escoltava ben trist el que deia el carbassó.
Era un tomàquet petit, però de sabor deliciós.
"Tots som importants i ens hem d'unir
per preparar receptes que es puguin compartir"

Un tomàquet molt gran va cridar des del costat:
"A aquest nano no li feu cap cas,
Només amb mi i una mica d'oli i sal
podreu gaudir d'una amanida com cal".

En Xerri li replicà tendrament però amb veu clara:
"Jo prefereixo fer equip amb un enciam de bona planta.
Units com bons amics fem les receptes que més agraden."

Els pèsols, que són petits, però plens de vitamines,
criden amb molta energia:
"Tots som molt necessaris.
No us creieu que per ser grans
vosaltres sou més importants".

El pebrot, que també es veia guanyador,
els va posar verds a tots
amb cara de molt mal humor.

Però enterrat al fons de l'hort hi havia el més valuós.
En Xerri els ho explicaria quan arribés l'ocasió:
"L'hort amaga un gran secret i quan el sabreu,
mai més no discutireu."

L'endemà, presumint amb xerinola,
recolliren els trofeus els guanyadors de la prova.
En primera posició, com sempre va el carbassó,
el segon és el pebrot.
i el tomàquet, just darrera, ha guanyat el tercer lloc.

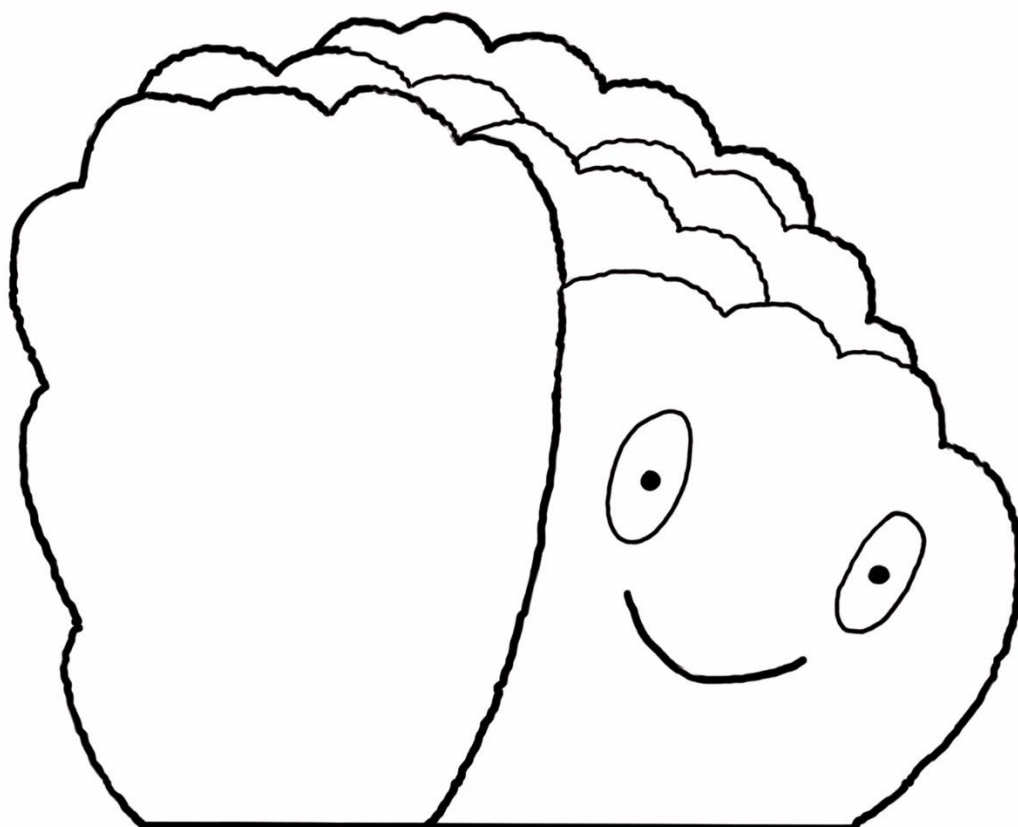
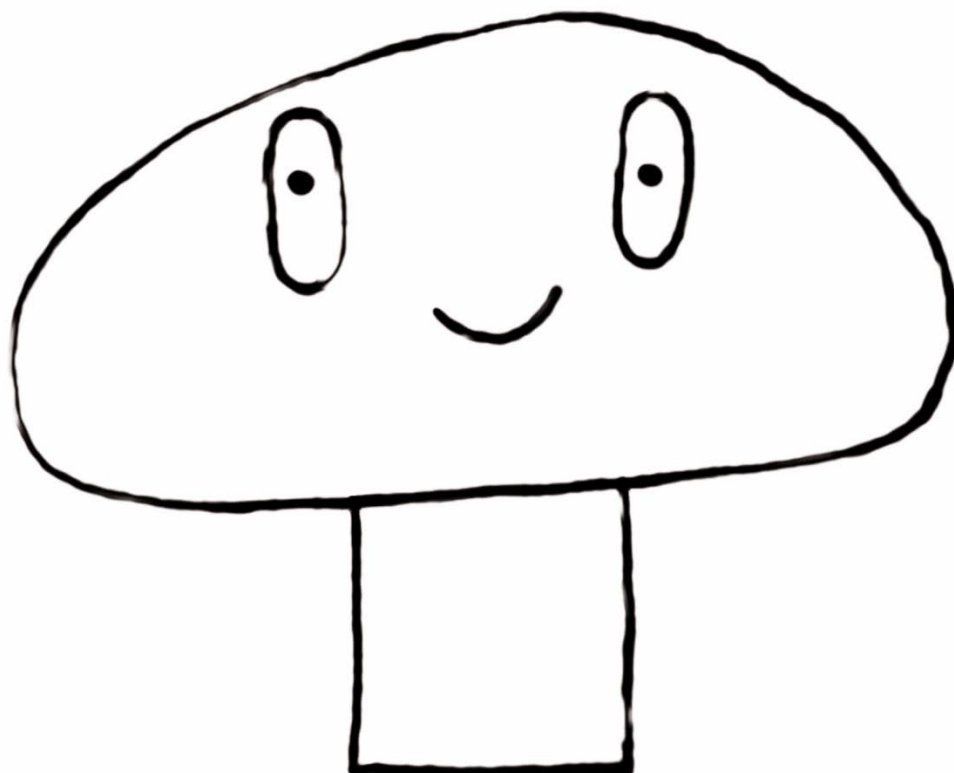
Orgullosos se sentien de tornar a ser campions.
"Que visquin els petitets!
varen cridar els xampinyons".

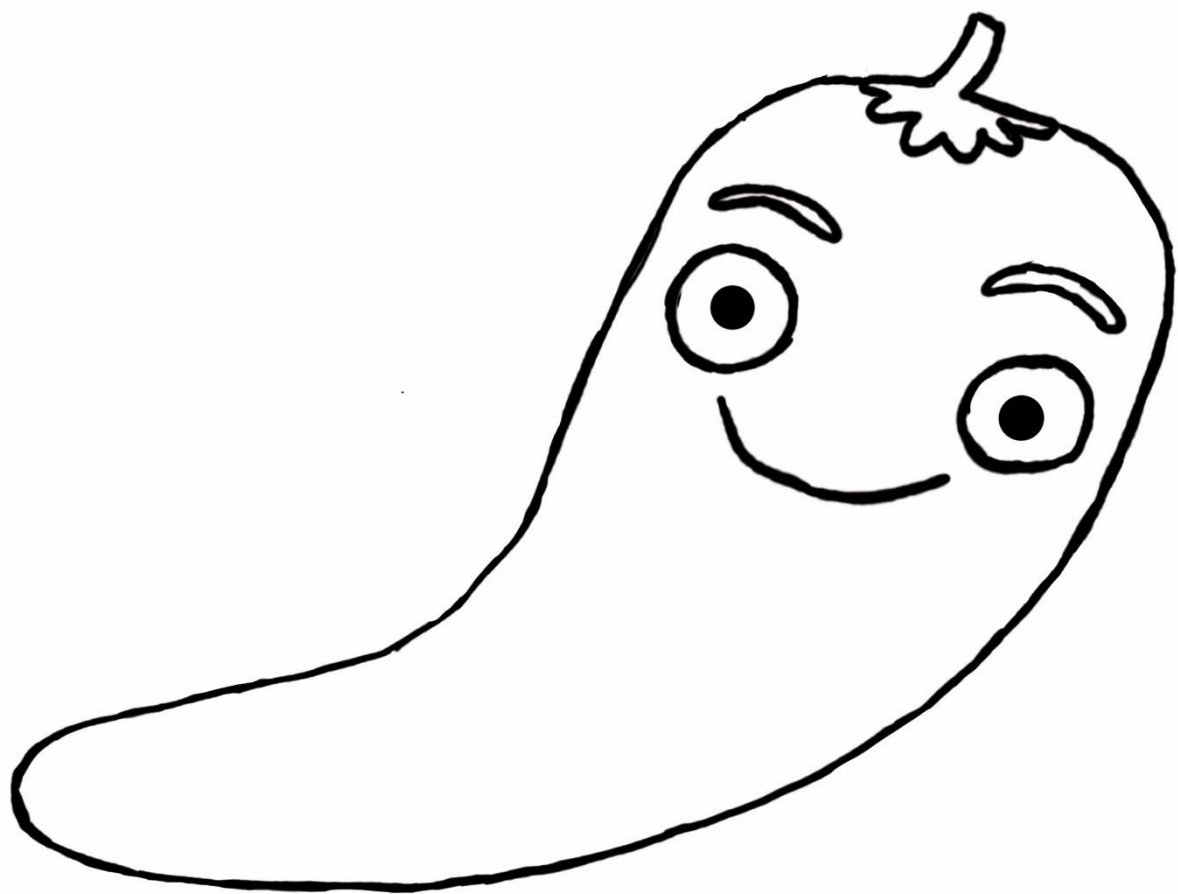
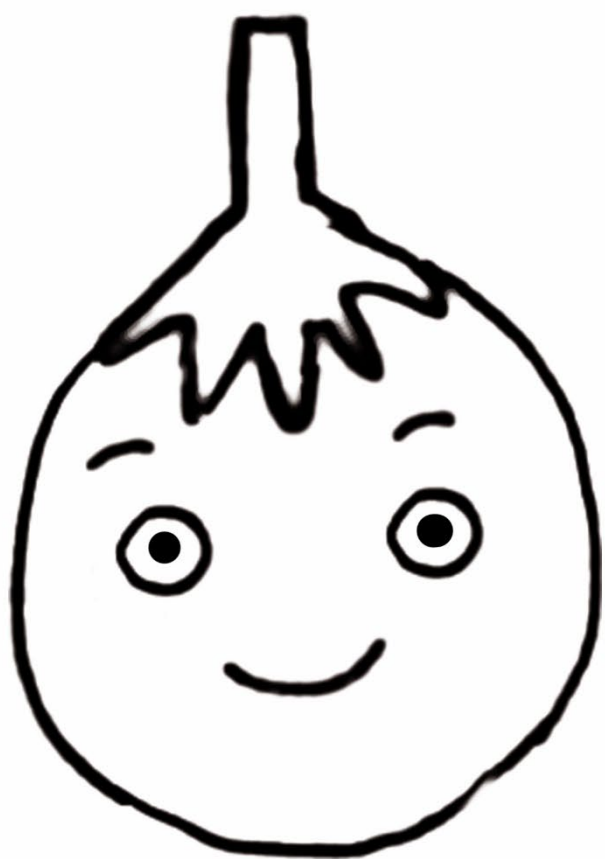
En Xerri, fent un gran salt, el secret va revelar,
i de seguida a tots la cara els va canviar.
"Us presento les llavors!", va dir obrint-se la jaqueta,
"Ja veieu que petitones, però concentren la vida completa.
Tots les necessitem per simplement existir.
Si no les haguessin plantat, no seríem ara aquí.

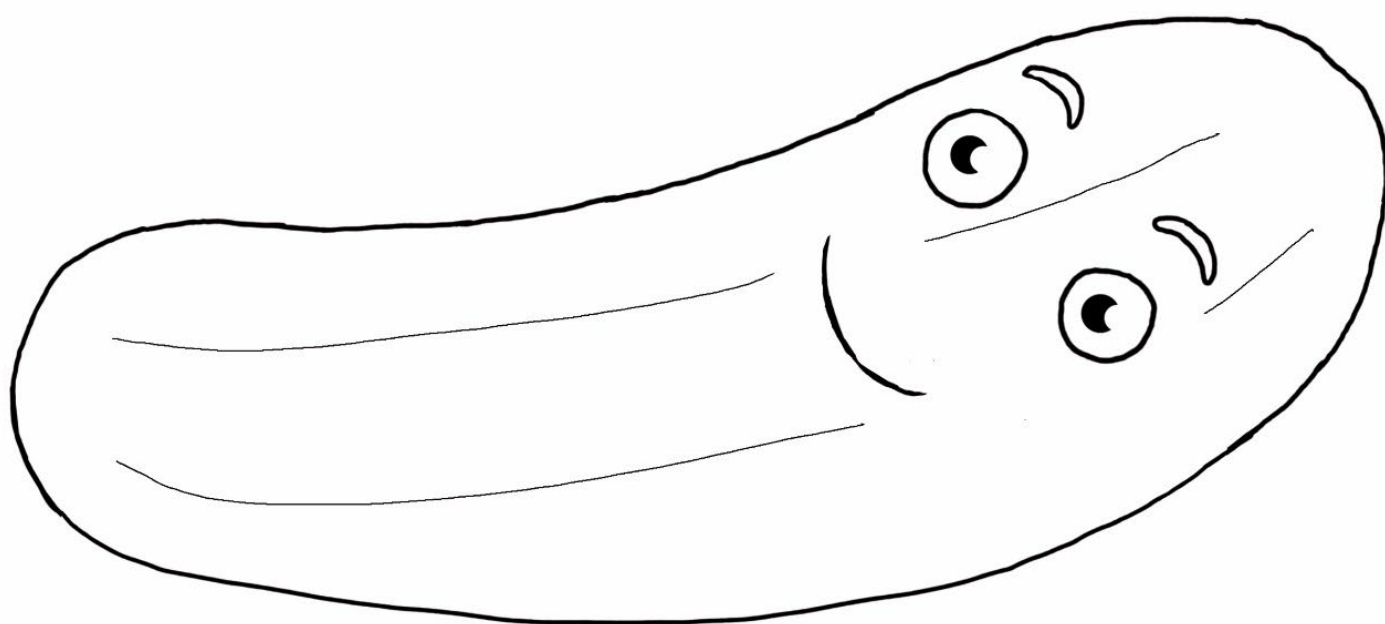
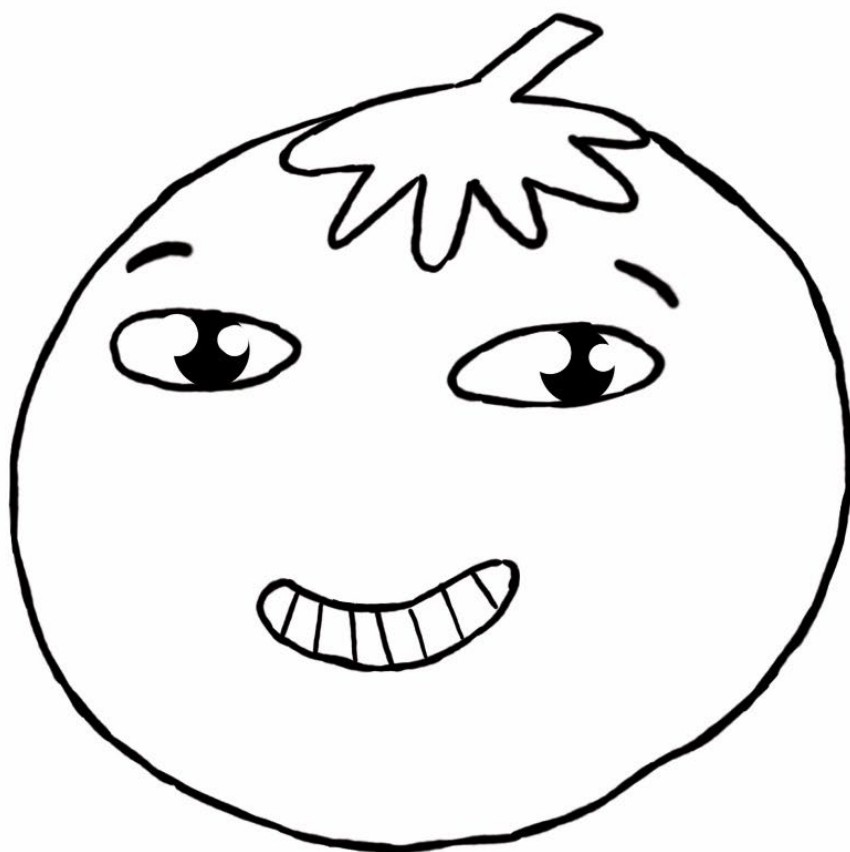
El carbassó i el tomàquet es van mirar avergonyits,
i el pebrot que era tan verd, de vermell es va tenyir.
S'havien equivocat quan superiors es van sentir.
No per ser de mida gran,
eren els més importants.
A l'hort des d'aquell dia tothom es va respectar.
Tant els grans com els petits s'han de saber valorar.

A la següent temporada les llavors varen plantar,
ben cuidades i regades molts de fruits varen donar.

Moltes classes d'hortalisses aquell any van recollir,
mides i colors diversos, molt alegres van lluir,
totes són prou necessàries per créixer sans i ben nodrits!

DIVERSITAT

Necessitarem

Plantilles hortalisses.

Consideracions prèvies

Recordar totes les hortalisses que apareixen en el conte utilitzant les plantilles que s'han acolorit en l'activitat "Fitxa de lectura".

Abans d'iniciar el joc, hem de distribuir les hortalisses de la plantilla de l'annex per formar els grups necessaris. Fotocopiar, retallar i repartir una hortalissa a cada nen i nena.

Desenvolupament

1ª fase

- Ens col·loquem asseguts en cercle i assignem una hortalissa d'aquestes a cada nen i nena: tomàquet, enciam, xampinyó i pebrot.
- Comprovar que cada nen i nena sap quina és la seva hortalissa demanant-los que aixequin la mà i mostrin l'hortalissa que tenen.
- Quan es digui la frase: "Avui prepararé la meva amanida amb..." han d'estar atents a l'hortalissa que s'anomeni i si és la seva hauran d'aixecar-se i col·locar-se ràpidament al mig del cercle. Ex. "Avui prepararé la meva amanida amb... **xampinyons i pebrots**". Tots i totes les que siguin xampinyons i pebrots hauran d'anar al mig.
- De la mateixa manera quan la frase sigui: "Avui prepararé la meva amanida amb **tots els ingredients**". Totes i tots hauran d'aixecar-se i col·locar-se al mig. En aquest moment, recalcar que comptem amb tots els ingredients, i ressaltar com de saborosa i variada ens quedarà l'amanida amb l'aportació de tantes hortalisses diferents.

1r. torn: "Avui prepararé la meva amanida amb **tomàquets i pebrots**".
 2n. torn: "Avui prepararé la meva amanida amb **xampinyons i enciam**".
 3r. torn: "Avui preparar la meva amanida amb **tomàquets i xampinyons**".
 4t. torn: "Avui prepararé la meva amanida amb **enciam i pebrots**".
 5è. torn: "Avui prepararé la meva amanida amb **tots els ingredients**".

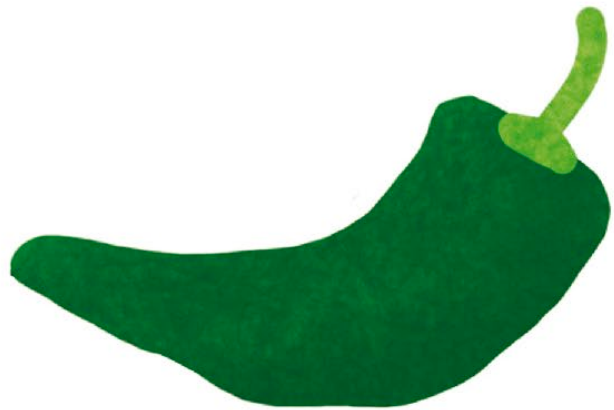
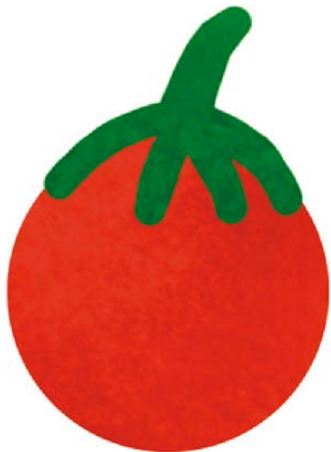
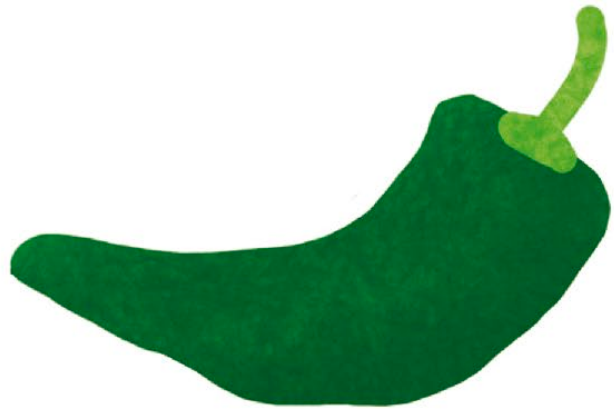
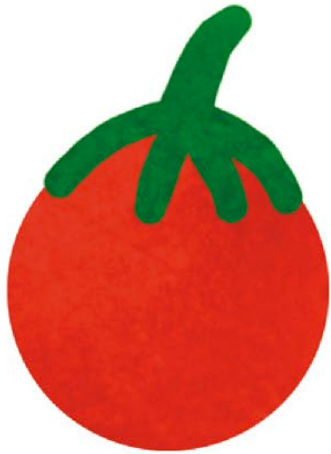
2ª fase

- Males notícies, una tempesta de pedra ha destrossat els enciams. Demanem que totes i tots representin el so de la tempesta. Els enciams han de ser retirats de l'hort. Comprovem que tots els nens i nenes que tenien enciams es retiren.

- Fem un recompte de les hortalisses que ens queden per fer la nostra amanida, demanant als altres que aixequin la mà i mostrin la seva.
- Comuniquem que un ramat d'ovelles ha entrat a l'hort i ha trepitjat els xampinyons i els tomàquets. Demanem ara que representin el ramat d'ovelles belant com elles. Retirem de l'hort els xampinyons i els tomàquets.
- Només ens queden els pebrots.

Reflexionem

- Creieu que només amb pebrots podem fer una amanida?
- Us agradaria menjar una amanida feta tan sols de pebrots?
- Us adoneu de com és d'important tenir varietat d'hortalisses per poder alimentar-nos bé i poder preparar receptes saboroses i plenes de vitamines?
- Parlar de la importància que té el fet que existeixi aquesta diversitat, igual que en la classe (diferents alçades, color de pèl, de pell, d'ulls...):
  - Us imagineu una classe en la qual tots fóssim iguals? En la qual tots tinguéssim el mateix color de pèl, de pell, d'ulls?
  - Creieu que és millor una classe en la qual tots els nens i nenes siguin iguals o una classe en la qual siguin diferents? Per què?
- Per celebrar que hem entès que en la varietat està la riquesa, tornaran a col·locar-se tots els ingredients en el centre, i tots i totes junts repetiran en veu alta: **"Amb aquesta amanida tan saborosa podràs omplir-te fins dalt"**.

L'HORT DELS VALORS

Necessitarem

Dibuix "L'Hort dels Valors".

Consideracions prèvies per a educadors/res

Dibuixar y penjar el pòster "L'Hort dels Valors" en un lloc visible de l'aula per tal que cada nen i nena pugui enganxar la seva hortalissa un cop dibuixada i acolorida.

Desenvolupament

- Com en Xerri, les persones també tenim en el nostre interior llavors, els nostres **valors**, que són coses bones que fem pels altres. Per exemple, quan compartim, plantem la llavor de la generositat.
- A continuació, cada nen i nena dibuixarà l'hortalissa que més li agradi i n'escrirà el nom (dividir cada foli A4 en quatre parts i lliurar una part a cada infant a fi que dibuixi la seva hortalissa).
- Penjar en un lloc visible de l'aula el pòster "L'Hort dels Valors".
- Reflexionar en Assemblea de classe: Han de recordar alguna cosa bona que hagin fet pels altres (ajudar algú a fer quelcom, compartir, convidar a jugar amb nosaltres a un nen que estava sol...). Cada nen i nena ho haurà d'expressar en veu alta abans d'anar a col·locar la seva hortalissa en l'hort dels valors.
- Un cop tots els nens i nenes han col·locat en l'hort la seva hortalissa, tanquem la reflexió: Cada un de nosaltres aportem a l'hort la nostra llavor, els nostres valors, a través de les coses bones que hem fet pels altres, per això s'anomena "**L'hort dels valors**". Ara hem de tenir cura d'aquests valors, hem de regar-los, hem de seguir fent coses bones pels altres. Si no ho fem, aquest hort tan bonic que tenim desapareixerà i s'omplirà de males herbes.

ACTUEM

Necessitarem

Conte *El secret de l'Hort d'en Lino*.

Materials diversos per elaborar el decorat i els vestits dels diferents personatges.

Consideracions prèvies

Es tracta de fer una representació teatral del conte i, atès que en Xerri hi té diverses intervencions, fóra aconsellable que el representin diferents nens i nenes.

Desenvolupament

- Repartir el text entre tots els nens i les nenes de la classe, uns quants representaran els personatges del conte, i uns altres es convertiran en narradors.
- Personatges:
  - Xerri
  - Carbassons
  - Tomàquets
  - Pèsols
  - Pebrot
  - Xampinyons
- És important que la família de cada infant també conegui el conte per poder ajudar-lo a memoritzar la seva frase i a refermar els valors que transmet la història.
- Utilitzar la creativitat de tota la classe per elaborar els vestits dels diferents personatges i el decorat de l'obra.
- Fóra molt interessant que poguessin compartir aquesta història amb altres classes de l'escola i representar el conte en algun dels festivals que se celebren al llarg del curs.

RECEPTES AMB VALOR

Necessitarem

Quadern d'activitat *Receptes amb valor*.

Consideracions prèvies

En aquesta activitat es demanarà la col·laboració de tota la família per elaborar junts una recepta. En lliurar el quadern d'activitat a les mares i pares haurem de comptar amb uns minuts per poder explicar-los el seu contingut i com desenvolupar-la.

També és important que les famílies coneguin el conte "El secret de l'Hort d'en Lino" per comprendre millor l'activitat i ajudar als nens i nenes a refermar els valors que transmet la història.

Desenvolupament

1ª fase

- Mostrar el "Quadern d'activitat: Receptes amb valor" de l'annex i explicar què han de fer:
  - Ens emportarem aquesta fitxa per completar-la a casa amb l'ajuda del pare i la mare. Hem de preparar a casa una recepta utilitzant algunes de les hortalisses que apareixen en el conte "El secret de l'Hort d'en Lino". Repassar quines són.
  - Hauran d'apuntar d'on han tret els ingredients que han necessitat per elaborar la recepta: els han comprat a la botiga del barri, en un supermercat, són hortalisses del seu hort, de l'hort d'algun familiar...?
  - Hauran de prendre nota de les tasques que ha realitzat cada membre de la família durant el procés d'elaboració del plat.
  - Menjar tots junts el plat que s'ha preparat.
  - Han de fer una foto al plat i a la taula amb tota la família mentre s'ho mengen, i enganxar-la en el requadre corresponent. També es pot fer un dibuix.

2ª fase

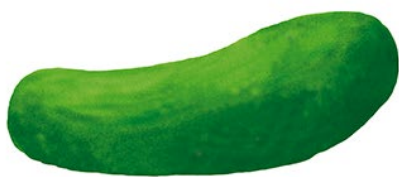
- Penjar totes les fitxes amb les fotos en un lloc visible de l'aula i posar en comú a l'Assemblea de la classe les receptes que han elaborat:
  - Quin plat han cuinat?
  - Quines hortalisses han utilitzat?
  - Quina feina o feines han fet ells?
- Fixeu-vos en la quantitat d'ingredients diferents que hem utilitzat per elaborar les nostres receptes.
- A continuació, reflexionar sobre que cada vegada cuidem menys el planeta, a molts llocs del món hi ha molts nens i nenes que no poden tenir una alimentació tan variada com nosaltres i que passen gana. Hem de pensar que és molt important tenir cura del planeta i de la natura perquè d'ella en surten tots els aliments que mengem.

QUADERN D'ACTIVITAT: RECEPTA AMB VALOR

1. Ingredients de nostra recepta

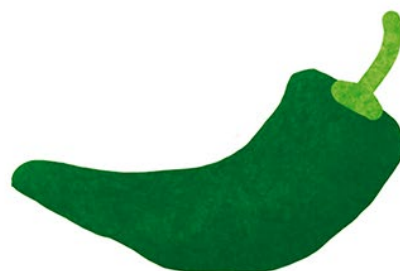
Preparar una recepta utilitzant alguna/es d'aquestes hortalisses.
Marcar amb una X les hortalisses utilitzades.

☐

☐

☐

☐

☐

☐

☐

2. Escriure com s'obtingueren els ingredients que es van necessitar per elaborar la recepta. (al costat de cada ingredient haureu d'escriure com l'aconseguiu: comprant-lo, on?, de l'hort, de qui?, un regal?...)

3. Anotar les tasques que ha realitzat cada persona.

4. Foto o dibuix del plat i dels comensals a la taula

Que vagi de gust!